

Emmeloord, 3 oktober 2023.

Onderwerp

Meerjarenprogrammabegroting 2024-2027

Advies raadscommissie

[...]

Aan de raad.

Status: ter besluitvorming

Voorgesteld besluit

De (meerjaren)programmabegroting 2024 - 2027 vaststellen.

Doelstelling

Overeenkomstig de Gemeentewet een duurzaam sluitende (meerjaren)programmabegroting 2024 - 2027 vaststellen en daarmee de kaders voor het te realiseren beleid. Gelijkzeitig met het vaststellen van de begroting wordt de uitvoering van de begroting gedelegeerd aan het college van burgemeester en wethouders.

Inleiding

Hierbij bieden wij u de meerjarenprogrammabegroting 2024 – 2027 aan. De begroting is structureel duurzaam sluitend voor alle vier de begrotingsjaren. Deze begroting is tot stand gekomen door een afwijkend traject in het bestuurlijke besluitvormingsproces vanaf het aanbieden van de perspectiefnota 2024 – 2027. De afwijkingen in het proces betreffen extra informatievoorziening voor de raad in de vorm van een aanvullende memo op de perspectiefnota en een extra raadsvoorstel voorafgaand aan het aanbieden van de meerjarenprogrammabegroting 2024 – 2027.

In de nu voorliggende begroting zijn de onderdelen van de perspectiefnota 2024 – 2027 verwerkt en is een vervolg gegeven aan het uitwerken van de ambities van het coalitieakkoord 2022 – 2026. De kern van deze begroting is dat gemeenten voor grote maatschappelijke opgaven staan. Het invulling geven aan deze opgaven vraagt voor de meeste opgaven structureel geld en dat krijgen we niet van het Rijk, of voor een deel. De situatie hiervan is door de uitkomsten van de septembercirculaire in positieve zin enigszins gewijzigd ten opzichte van de perspectiefnota.

Gemeenten worden met ingang van 2026 geconfronteerd met een verlaging van de algemene uitkering door het Rijk. Gemeente Noordoostpolder is daar geen uitzondering op. Ironisch genoeg, doet het Rijk voor de grote opgaven ook een groot beroep op de gemeente. Mocht de val van de inkomsten van het Rijk vanaf 2026 realiteit worden, dan staat gemeente Noordoostpolder als gevolg daarvan aan de vooravond van het maken van keuzes. Voor deze begroting is dat bij de behandeling van de perspectiefnota al voor een deel aan de orde geweest en dat gaat verder bij de voorbereiding van de volgende begroting, in de vorm van de perspectiefnota 2025 -2028.

Begrotingsresultaten

In de onderstaande tabel is chronologisch weergegeven wat de belangrijkste momenten zijn geweest van perspectiefnota tot begroting met de daarbij behorende begrotingsresultaten.

Omschrijving	2024	2025	2026	2027
Gepresenteerd begrotingsresultaat na verwerking meicirculaire in de memo bij de perspectiefnota	€1.406.085-	€1.406.085-	€1.406.085-	€1.406.085-
Voorlopige uitkomst begroting 2024 - 2027 op basis van structurele baten en lasten per 25 september 2023	€1.700.000-	€1.700.000-	€1.700.000-	€1.700.000-
Gepresenteerde uitkomsten meerjarenprogrammabegroting 2024 – 2027 na verwerking septembercirculaire	€ 824.000 positief	€ 822.000 positief	€ 824.000 positief	€ 814.000 positief

Tarieven gemeentelijke heffingen

De heffingen, waarbij de gebruiker betaalt voor een voorziening of dienst, zijn gebaseerd op het beleid van kostendekkende tarieven. De OZB-tarieven stijgen met 3,9% als gevolg van de inflatiecorrectie die het Rijk hanteert voor het bepalen van het rekentarief WOZ 2024. De OZB wordt berekend naar een percentage van de WOZ-waarde van de onroerende zaak. De WOZ-waarde die voor het belastingjaar 2024 geldt, heeft als waard peildatum 1 januari 2023 en is voor woningen ten opzichte van 1 januari 2022 gemiddeld met 7,2% gestegen.

Bij de niet-woningen is ten opzichte van vorig jaar sprake van een waardestijging van gemiddeld 1,05%. Bij de categorie agrarische objecten is er gemiddeld sprake van een waardedaling van 1,5%. De categorie courante niet-woningen (o.a. winkels en kantoren) laat gemiddeld een waardestijging zien van 0,13%. Als gevolg van het toegepaste correctiecijfer voor de inflatie en de waardeontwikkeling van de niet-woningen, zijn de tarieven licht gestegen ten opzichte van 2023.

De tarieven voor de afvalstoffenheffing waren voor 2022 niet kostendekkend en dat is ook voor de tarieven voor 2023 het geval. De reden hiervoor was tweemaal: de afvalinzamelaar en -verwerker gaf voor de jaren 2022 en 2023 een ingroei-korting als gevolg van een nieuwe dienstverleningsovereenkomst en u besloot huishoudens een korting te geven.

Gemeente Noordoostpolder kent voor de afvalstoffenheffing drie tarievensoorten:

- Het vastrecht eenpersoonshuishoudens;
- Het vastrecht meerpersoonshuishoudens, en;
- Het variabele tarief.

Het vastrecht is een vast bedrag dat elk huishouden moet betalen. Het variabele tarief is afhankelijk van het aantal keren dat een minicontainer met restafval aan de weg gezet wordt of van het aantal keren dat er restafval in de ondergrondse container gestort wordt. Voor 2024 stijgt de afvalstoffenheffing voor zowel meerpersoonshuishoudens als éénpersoonshuishoudens met 4,9%. Het tarief voor een meerpersoonshuishouden wordt € 386,80 (was € 368,77) en voor een éénpersoonshuishouden € 328,77 (was € 313,44).

Het basistarief rioolheffing voor 2024 bedraagt € 180,84 (was € 174). Dit is een stijging met 3,9%, die noodzakelijk is om de kosten te kunnen dekken (watertakenplan en kostendekkingsplan).

Voor het belastingjaar 2024 doen zich geen noemenswaardige wijzigingen voor ten aanzien van het kwijtscheldingsbeleid.

De tarieven voor leges voor 2024 zijn trendmatig verhoogd met 3,9%. Voor zowel het rijbewijs als de diverse reisdocumenten gelden wettelijk maximumtarieven. De nieuwe tarieven voor 2024 zijn op dit moment nog niet bekend. De voorlopige tarieven, gebaseerd op 2024 zijn wel in de legesverordening en de daarbij behorende tarieventabel vermeld. Nadat de wettelijke maximumtarieven voor 2024 bekend gemaakt zijn, worden de nieuwe tarieven voor 2024, indien deze afwijken, in de tarieventabel behorende bij de legesverordening, aangepast. Dat is een bevoegdheid van het college.

Met ingang van 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. De tarieventabel behorende bij de

Legesverordening 2024 is zodanig ingericht, dat rekening gehouden is met de Omgevingswet. Ook de tarieven voor Liggeld (woonschepen), lijkbezorgingsrechten (kostendekkend), marktgelden, reclamegelden en toeristen- en watertoeristenbelasting, zijn met 3,9% verhoogd.

Begroting in één oogopslag

Net als in voorgaande jaren heeft het college een begroting in één oogopslag gemaakt in de vorm van een zogenoemde infographic. Een infographic geeft de complexe informatie over de begroting, zoveel als mogelijk grafisch, op een eenvoudige manier weer. Voor het eerst treft u dit jaar in de begroting een verkorte versie van de begroting in één oogopslag aan.

Beleidsreferentie

Meerjarenschijven 2024 – 2026 van de meerjarenprogrammabegroting 2023 – 2026.
Perspectiefnota 2024 – 2027.

Argumenten

De programmabegroting is de belangrijkste kaderstelling door de gemeenteraad voor het uit te voeren beleid in gemeente Noordoostpolder. Met de aanbiedingsbrief geeft het college een overzicht van de ontwikkelingen die meegenomen zijn in deze begroting.

Kanttekeningen

1. De begroting is opgesteld op basis van de septembercirculaire 2023.
2. Een deel van de gemeentelijke ambities en plannen wordt uitgewerkt voor de perspectiefnota 2025 – 2028 of wordt in de vorm afzonderlijke college- en raadsvoorstellen aangeboden.
3. Op een aantal punten is afgeweken van de begrotingsuitgangspunten zoals opgenomen in de perspectiefnota 2024 – 2027. Daar waar dit van toepassing is, wordt dat aangegeven en toegelicht.
4. Het investeringskrediet voor vernieuwing van de atletiekbaan is exclusief de aanvraag voor de BTW-component. Om rechtmatig te handelen dient de raad de investeringssom inclusief BTW beschikbaar te stellen. Dat vergt een aanvulling op het krediet met € 200.000. Op dit moment is het onduidelijk of de regeling voor BTW-teruggave op sportinvesteringen door het Rijk (SPUK) na 2023 een vervolg krijgt. Voor nu wordt het aanvullende bedrag gedekt door een onttrekking uit de reserve Beleidsplan. Wanneer de BTW via het verlengen van de SPUK-regeling of via een andere regeling gecompenseerd wordt, zal dit bedrag weer aan de reserve Beleidsplan toegevoegd worden.

Planning/uitvoering

Vóór 15 november 2023 dient een door de gemeenteraad een financieel duurzaam sluitende en vastgestelde begroting 2024 - 2027 bij de Provincie ingeleverd te zijn.

Bijlagen

(Meerjaren)programmabegroting 2024 – 2027.

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Portefeuillehouder : S. Werkman
Steller : de heer Th.J. Stigt, (06) 48134623; r.stigt@noordoostpolder.nl

